

VENNEFORENINGEN
STAVANGER KUNSTMUSEUM

「 7

LARS J

Nr. 2 2024 Juni



ELSE HAGEN:
PRESTEKRAVE, 1956/7
© ELSE HAGEN/BONO
2024

Innhold

Styreleder har ordet _____	3
Kunstkalenderen høsten 2024 _____	4
Takk for innsatsen, Eva _____	5
Høydepunkter fra høstens program _____	7
Skulpturvandring i Sandnes tirsdag 10.september _____	7
Kunsthistoriske forelesninger _____	8
Sterk og viktig - om Venezia Biennalen 2024 v/Trond Borgen _____	8
Da Munch ble Munch v/ Kunsthistoriker Holger V. Koefoed _____	8
Fem ting som forandret kunsthistorien for alltid. v/Kunsthistoriker Silje Sigurdson _____	9
Kunstnerpresentasjon: _____	9
Gode opplevelser fra våren 2024 _____	10
Kunsthistoriske forelesninger _____	10
«Lars Hertervigs kunstnerskap» v/ Holger Vagn Koefoed _____	10
«Hva gjør kunsten når verden går under?» v/Trond Borgen _____	12
«Harriet Backer – en av de fremste i sin generasjon» v/ Ellen Lerberg, seniorkurator ved Nasjonalmuseet _____	13
Filmkveld – Mr. Turner _____	15
Kunstnerpresentasjon - Statusrapport fra kunstnergruppen SKAUS _____	16
På besøk i Arkeologisk museum _____	17
Galleribesøk _____	18
Galleri Opdahl Tom Howse _____	18
Galleri BGE Christer Glein _____	18
Samtidskunst på Galleri Sølvberget, Per Christian Brown _____	19
Rogaland kunstsenter Vestlandsutstillingen 2024, _____	20
Galleribesøk ved Eastside Gallery, Stavanger Øst _____	21
Tur til Kunstsilo Kristiansand _____	22
Kunstlunsjer – om to spesielle utstillinger våren 2024 _____	24
Else Hagen - en av de glemte kvinnene i norsk kunst. _____	24
«Den forbudte skogen» - Andreas Siqueland _____	26
Avistegning – er det kunst? V/ Roar Hagen _____	27
Medlemsinformasjon _____	28
Fornyelse av medlemskap og medlemskort _____	28
Styret _____	29
Styrets funksjoner: _____	29

Styreleder har ordet

Det er svært gledelig at Venneforeningen har passert 700 medlemmer

Vi har blitt en stor og kraftfull organisasjon. Det er viktig for styret å ha et godt samarbeid med kunstmuseet. Medlemmenes kunstinteresse betyr mye for museet, og representerer et interessert publikum på arrangementene.

Stor interesse for arrangementer

Interessen for Venneforeningen og Stavanger kunstmuseum sine arrangementer er stor. Styret legger ned mye arbeid for å kunne tilby et variert og innholdsrikt program, slik at medlemmene kan velge det som passer best.

Kapasiteten i Stavanger kunstmuseum har sine begrensninger. Auditoriet i museet har 140 sitteplasser. Påmeldingene skjer raskt når billettene legges ut, og det kan bli fulltegnet i løpet av kort tid, som i vårens Kunstlunsjer. Det betyr at mange som ønsker det ikke får plass. Da er det viktig med tilbakemelding til oss dersom billetten ikke kan benyttes.

Prøveordning høsten 2024

På grunn av stor interesse tilbyr vi i høst to kunstlunsjer med samme tema i samme uke; første fredagen i måneden og onsdagen i samme uke. Denne prøveordningen vil bli evaluert på senhøsten.

Eksterne arrangementer og kapasitet

Galleriene vi besøker har ofte god kapasitet, og vi kan unngå påmeldinger. Noen ganger velger vi likevel å dele inn i mindre grupper for å gi bedre informasjon om utstillingene.

Kunstturer til utlandet har alltid vært og er fortsatt svært populære. Turen til Venezia 1.-6. oktober har 40 plasser. Den ble fulltegnet på 15 minutter, og mange er på ventelisten.

Dagsturene er ikke mindre populære, her er vi som regel begrenset av antall seteplasser i buss. Derfor er det viktig å være kjapp med å melde seg.

Nytt styre, mars 2024

Vi ønsker to nye styremedlemmer velkommen; Helen Færøy som primært skal ha ansvar for medlemsinformasjon og kunstfilmer og Eva Watne som skal ha ansvar for galleribesøk og delta i arbeidet med å utvikle programmet.

Eldbjørg Vaage Melberg gikk ut av styret, men fortsetter i en arbeidsgruppe med LARS. Styret takker Eldbjørg for godt utført arbeid.

Eva Nilsson gikk ut av styret etter 12 år. Hun har nedlagt et betydelig og entusiastisk arbeid i disse årene. Eva har vært nestleder i flere år, arbeidet med medlemsinformasjon, kunstturer og hatt ansvaret for LARS. Hun fortsetter i en arbeidsgruppe med kunstturer og er medlem av valgkomiteen. Styret takker Eva for den store innsatsen for Venneforeningen i hele 12 år.



ELI FRØYLAND OLSEN

23.04.2024

Kunstkalenderen høsten 2024

Dato	Klokkeslett	September
4. sep. og 6. sep.	Kl. 1200	Kunstlunsj, Siri Aurdal og Synnøve Anker Aurdal, v/Hanne Beate Ueland
10. sep	Kl. 1700	Skulpturvandring i Sandes sentrum ved Solveig Fløgstad, og besøk Sandnes kunstforening og Kinokino med utstilling av Kristoffer Myskja og Kunstgruppe 5
25. sep	Kl. 1800	Kunsthistorisk forelesning, Holger Koefoed «Da Munch ble Munch»
		Oktober
1.- 6. okt		Kunsttur, Venezia biennalen, guide Trond Borgen
2. okt og 4. okt	Kl. 1200	Kunstlunsj, Kitty Kielland og Skredsvig, v/Inger Gudmundson
16. okt	Kl. 1800	Kunsthistorisk forelesning, «Fem ting som forandret kunsthistorien for alltid» V / Silje Sigurdsen
22. okt	Kl. 1800	Filmkveld
30. okt og 1. nov	Kl. 1200	Kunstlunsj, Den plastiske kroppen, v/Helga Nyman
		November
13. nov		Kunsthistorisk forelesning, «Venezia Biennalen 2024» v/Trond Borgen
20. nov	Kl. 1800	Kunstnerpresentasjon; Marit Victoria Wulff Andreassen
		Desember
4. og 6. des	Kl. 1200	Kunstlunsj, Den plastiske kroppen, v/Vibece Salthe
10. des	Kl. 1800	Julefest

I tillegg til det oppsatte programmet kan det komme tilbud om galleribesøk og andre arrangement.

Takk for innsatsen, Eva

Intervju med Eva Nilsson – nestleder i styret gjennom mange år



«Høydepunktet for meg var Jubileumsutgaven av LARS», sier Eva entusiastisk. En omfattende og lekker trykksak som kom i 2021, da Venneforeningen Stavanger kunstmuseum fylte 30 år. Trykksaken gir en god innføring i alt arbeidet som er nedlagt i foreningen. «Dette var mitt prosjekt», sier hun.

Eva Nilsson ser tilbake på 12 år i Venneforeningens styre med stor glede.

«En annen ting jeg er glad for er at vi begynte å vise filmer. Den første var om den kjente kinesiske kunstneren Ay Weiwei».

«Da vi begynte, var det ikke like enkelt å få tak i de gode filmene. Vi kunne ikke bare kjøpe dem via en strømmetjeneste. Filmene måtte vi ha fysisk, og det måtte ofte et skikkelig detektivarbeid til for å finne ut hvor vi kunne få tak i dem – ofte måtte vi til utlandet.»

- Og så må jeg si at jeg synes at vi har vært gode til å lage turer, dagsturer i Rogaland, og lengre reiser både i inn- og utland». «Styreleder Eli og jeg var et utrolig godt team i planlegging av kunstturer.

Disse turene er svært populære og blir fulltegnet – med ventelister – på kort tid. I juni var det dagstur til Kunstsilo i Kristiansand, og i oktober går turen til Venezia med Trond Borgen som reiseleder.

Eva har vært med på mye kjekt i løpet av sine 12 år i styret. Men nå er det slutt. Hun takket for seg på årsmøtet i mars.

Hun har satt spor etter seg på mange måter. Med sitt store engasjement for kunst generelt og for Stavanger Kunstmuseum spesielt. Og med sitt glade smil og sin hyggelige og sprudlende væremåte. Hun har vært sentral i arbeidet med å lage spennende program og gode arrangement– og på denne måten bidratt til at Venneforeningen i dag har ca. 700 medlemmer. Det er en jobb det står respekt av.

Drivkraften

Drivkraften har vært nettopp dette - å gi et spennende og godt faglig tilbud til medlemmene, og til å skape en inkluderende møteplass for kunstinteresserte.

Hun peker også på de kunsthistoriske forelesningene. Da faget kunsthistorie ble lagt ned ved Universitetet i Stavanger, oppsto det et tomrom som venneforeningen nå fyller med tre forelesninger hver høst og vår. Det var styreleder Eli Frøyland Olsen sin ide, og det er blitt en stor suksess med mange gode foredragsholdere.

Digitalisering

Da Eva begynte i styret, foregikk det meste på «gamlemåten». Hun ble en viktig drivkraft i arbeidet med å digitalisere. Hun kom fra oljå –etter mer enn 30 år i Mobil og Statoil, der hun for det meste jobbet med offshore-kontrakter. I Venneforeningens maskinskrevne arkiver bidro

digitaliseringen til orden og oversikt. Hun fikk tidlig ansvar for kommunikasjonen med foreningens medlemmer, og ble redaktør (les: skrev) medlemsbladet LARS, som også ble digitalisert i regi av EVA.

Alltid kunstinteressert

Eva har vært interessert i kunst så lenge hun kan huske. Som barn og ungdom gikk hun på tegne- og maleskole i hjembyen Arendal. Da hun kom til Stavanger med familien, begynte hun å male hos vår kjente jærmer Oscar Sørreime. Men det ble med det.

Hun synes det har vært utrolig givende å jobbe med Venneforeningen. Den betyr mye for museet og mye for medlemmene. Men - det må lages arrangementer som folk liker. Også skriftlig har Eva vært opptatt av å nå inn til medlemmene – hun skriver som hun snakker – direkte til dem.

En av vårens store kunstopplevelser var åpningen av Kunstsilo i Kristiansand. Der fant hun stor glede i å kjenne på kunnskapen hun har fått opp gjennom årene. Det ligger en tilfredsstillelse i å se på bildene og kunne identifisere kunstneren – når fasiten viser at hun har rett. Det er vel en følelse vi kan kjenne på alle – hvis vi er så heldige at vi opplever det.

Hennes personlige favoritter – hvem er så det? Hun tygger litt på den.

«Jacob Weidemann – de bildene han laget sent i livet». Og Kjell Nupen.» «Og så ønsker jeg meg et bilde av Ingrid Haukelidsæter – vi var for lenge siden naboer på Stokka».

En siste favoritt blir ettersendt på epost– den amerikanske maleren Mark Rothko (1903 – 1970).

«Den roen hans bilder utstråler er formidabel», skriver Eva.

Høydepunkter fra høstens program

Skulpturvandring i Sandnes tirsdag 10.september

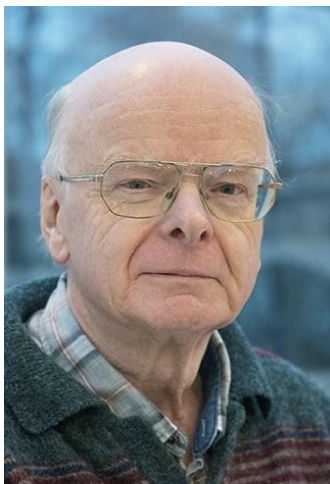


Solveig Fløgstad blir guiden vår. Skulpturvandringen avsluttes med besøk i Sandnes kunst- og kulturhus, der vi kan se to utstillinger: Kristoffer Myskja har en installasjon, og Kunstruppe 5, Stavanger viser kunst av Anita Tjemsland, Signe Christine Urdal, Yumiko Ashley, Evy Horpestad Tjåland og Snøfrid Hunsbedt Eiene.



Kunsthistoriske forelesninger

Sterk og viktig - om Venezia Biennalen 2024 v/Trond Borgen



Årets Veneziabiennale er ikke bare kunstnerisk sterk, den er også viktig. For her skjer et tydelig skifte i fokus, bort fra den vestlige samtidskunsten til kunst fra alle andre verdenshjørner. Vi så det allerede i Documenta-utstillingen i Kassel for to år siden, og tendensen forsterkes og tydeliggjøres her: Vesten er i ferd med å miste sitt hegemoni innen billedkunsten. I sin forelesning vil Trond Borgen se nærmere på denne tendensen; han vil også vise oss noe av det store mangfoldet på biennalen og presentere flere av årets høydepunkt. Det er vakkert, det er provoserende, det er tankevekkende.

Da Munch ble Munch v/ Kunsthistoriker Holger V. Koefoed



Året er 1885, et skjellsettende år i Edvard Munchs kunstnerskap. Han er 22 år og treffer en av Kristianias vakreste kvinner som innleder et erotisk forhold til ham. I sine dagbøker kaller han henne for fru Heiberg. Etter deres heftige møter i Borreskogen den sommeren får Munch oppslag til mange av *Livsfrisens* motiver som *Stemmen*, *Madonna*, *Kyss* og flere. Det hele ender med sjalusi og fortvilelse og vi følger det som skjer gjennom Munchs egne tekster og bilder.

Høsten samme år starter han på sitt første hovedverk *Syk pike*, som blir avgjørende også for hans utvikling som kunstner etter sammenbruddet i 1907. Vi følger arbeidet gjennom hans egne tekster og vennen Hans Jæger, Kristiania-bohemens leder, som fulgte Munchs kamp med motivet hele denne høsten. *Syk pike* skildrer selve dødsøyeblikket til hans søster Sofie, et tema og et motiv det ikke fantes forlegg for. Forelesningen blir et dramatisk møte med en ung kunstner som gjennom mange prøvelser staker ut sin vei videre som kunstner og blir den Munch vi kjenner.

Fem ting som forandret kunsthistorien for alltid. v/Kunsthistoriker Silje Sigurdsen



SILJE SIGURDSEN KJENNER VI BL.A. SOM KUNSTHISTORISK DOMMER I TV-PROGRAMMET PORTRETTMESTERSKAPET PÅ NRK.

For å forstå samtidskunst hjelper det å ha grunnleggende kunnskap om kunsthistorien og en innsikt i hvordan kunsten har utviklet seg, men alle har ikke tid, penger eller interesse i å studere kunsthistorie. Derfor ønsket jeg å lage dette foredraget. Målet er å formidle kunst og kunnskap om kunsthistorien enkelt og tydelig. Komme til poenget og bruke et språk de fleste forstår. Foredraget gir deg de fem største bruddene i kunsten som har påvirket utviklingen av vestlig kunsthistorie mest. Du får en innsikt i hvordan kunsthistorien har utviklet seg, og er perfekt for deg som ønsker å lære mer om kunst, leve med kunst, delta i diskusjoner om kunst og stå sterkere hvis du ønsker å kjøpe kunst.

Silje Sigurdsens spesialområder er visuell kultur, visuell retorikk og medieutvikling. Hun har hatt et flerårig engasjement i Tangensamlingen og Kunstsilo

Kunstnerpresentasjon:

Marit Victoria Wulff Andreassen (f.1971) er norsk billedkunstner, opprinnelig fra Kasfjord ved Harstad. Hun er utdannet med Diplom fra Kunstakademiet, Kunst- og Designhøgskolen i Bergen (2003). Hun arbeider med tegning på papir, monumentale tegninger på vegg og maleri.

Marit Victoria er mest kjent for sine penn og fargeblyant tegninger med innhold som på finurlige måter omhandler kropp, identitet, kjønn og seksualitet. Hun er innkjøpt til offentlige samlinger som Nasjonalmuseet for Kunst, Arkitektur og Design, og Stavanger Kunstmuseum.



MARIT VICTORIA WULFF

Hun har arbeidet fulltid som billedkunstner i snart 20 år, og er aktuell med utsmykkinger på Nye SUS og Narvik nye Helsehus og Sykehus. Marit Victoria er en av de utvalgte kunstnerne som deltar i Stavanger Museums Jubileumsutstilling "Mitt Stavanger"

Gode opplevelser fra våren 2024

Kunsthistoriske forelesninger

«Lars Hertervigs kunstnerskap» v/ Holger Vagn Koefoed

Lars Hertervig (1830-1902) var en norsk kunstner født på Borgøya i Tysvær kommune. Han tilbrakte sin barndom i Tysvær. Familien flyttet senere til Stavanger (Rosenberggata 38). Hertervig vokste opp i et strengt kvekemiljø, noe som skulle få stor innflytelse på hans liv og kunstneriske uttrykk. Hertervigs kunstnerskap er preget av storslått natur, spesielt landskap fra Vestlandet.



KUNSTHISTORIKER
HOLGER V. KOEFOED
FOTO: EB

Hans kunstretning er beskrevet som romantisk realisme. Som 22-åring reiser han til Düsseldorf og ble privatelev hos Hans Gude. Gude skal ha uttalt at han hadde større forventninger til Hertervig enn til noen av sine andre elever. Blant Hertervigs viktigste verker er malerier som "Fra Stavangerflintene", "Ved solnedgang", «Rullestadjuvet» samt en rekke skisser og studier av landskap og figurer. En del er fra Düsseldorf-traktene og Skånevik. Hertervig malte landskap som var disige, lyse og nesten drømmeaktige.

Hertervigs liv var preget av personlige tragedier og mentale utfordringer. Han led i perioder av «alvorlig psykisk sykdom», som i samtiden ble diagnostisert som sinnssykdom eller galskap. I 1855 ble han innlagt på Gaustad sykehus etter en psykotisk episode eller melancholia.



«SØLYST» AV L. HERTERVIG



«LANDSKAP» PÅ TOBAKKSPAPIR AV L. HERTERVIG»

I offentlighetens øyne ble Hertervig ofte sett på som en stakkarslig og lidende sjel på grunn av sin mentale tilstand. Hans kunst ble ikke fullt ut anerkjent i hans levetid, og han levde i periodisk fattigdom og isolasjon.

I ettertid har det vært vanskelig å påvise noe utslag av sykdommen i hans kunst. Et interessant aspekt ved Hertervigs liv er hans forhold til forfatteren Alexander Kielland. Kielland var en venn og støttespiller for Hertervig, og det sies at han bidro til å skaffe han økonomisk støtte og oppmuntring i vanskelige tider. Kielland skrev også en novelle inspirert av Hertervigs liv, kalt "Sankt Hans Fest", som reflekterer over kunstnerens mentale tilstand og samfunnets behandling av ham. Alexander Kielland synes ikke noe om Hertervig sin kunstneriske utfoldelse ved å publisere «knusende skriverier» om han. Ved et tilfelle ble Kielland forelagt en av Hertervig sine skissebøker. Den rev han i stykker.

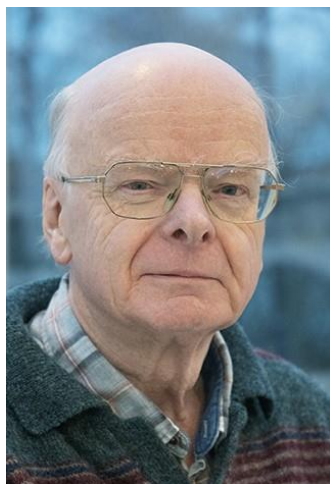
I store deler av Hertervig sitt liv var han preget av sitt opphold på Gaustad sykehus og et liv av selvfornektende religiøsitet i et strengt kvekermiljø.



«SKOGTJERN» AV L. HERTERVIG (1865)

«Hva gjør kunsten når verden går under?» v/Trond Borgen

Dypdykk i to av verdens største kunstutstillinger, Veneziabiennalen og Documenta i Kassel 2022.



TROND BORGEN

Verden rundt oss synes å gå helt av hengslene, og reaksjonene spenner fra apokalyptisk pessimisme til sinne og samling om skjerpet kamp. Er kunsten i slike tider en fattig trøst? Eller rommer den optimisme og kraft til ikke bare å utholde, men også å forbedre vår situasjon her på jorden?

I vår foreleste Trond Borgen om dette med utgangspunkt i to av verdens største kunstutstillinger i 2022, Veneziabiennalen og Documenta i Kassel. Disse to utstillingene kan vi oppleve som to motpoler i samtidskunsten.



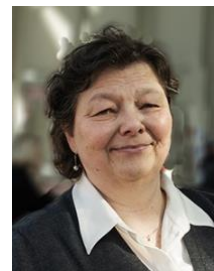
ATIS REZISTAN (HAITI), DOCUMENTA, KASSEL 2022



CELISTIN FAUSTIN (HAITI) RESPEKTER KONTAKTEN 1981, «THE MILK OF DREAMS»

«Harriet Backer – en av de fremste i sin generasjon» v/ Ellen Lerberg, seniorkurator ved Nasjonalmuseet

Harriet Backer var norsk kunstmaler og en pionér blant kvinnelige kunstnere på slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet. Hun ble født i Holmestrand i 1845 og var den eldste i en søskenflokk på fire. Hun viste tidlig talent for kunst og begynte sin kunstneriske utdanning i dameklassen ved Den kongelige tegneskole i Christiania i 1861. Etter å ha fullført sin læretid i Norge, fortsatte Backer sin skolering i utlandet. Hun tilbrakte tid i Tyskland, Frankrike og Italia, der hun ble påvirket av ulike kunstneriske strømninger og stiler.



ELLEN LERBERG



Backer er mest kjent for sine interiørbilder, spesielt de som viser kirker og andre religiøse rom. Et av hennes mest kjente verk er "Kveld (Et interiør fra Strandgaten 3)" fra 1888, som viser et interiør av Strandgaten kirke i Bergen. Dette maleriet er bemerkelsesverdig med sin bruk av lys og farge, noe som gir rommet en følelse av ro og hengivenhet. Hun var også en ivrig friluftsmaler og malte ofte utendørs.

Verket "Sommeraften" fra 1886 er et eksempel på hennes dyktighet i å fange stemningen og lyset i det norske landskapet.

Harriet Backer hadde et nært forhold til kunstneren Kitty Kielland, og de to delte atelier i München i begynnelsen av 1880-årene. En annen betydningsfull person for Harriet Backer var maleren Eilif Peterssen. Han hadde en betydelig innflytelse på henne, både personlig og kunstnerisk.

Backers interesse for lys og farger var særlig fremtredende i hennes interiørbilder. Hun var dyktig til å fange de subtile nyansene og stemningene i rommene hun malte, og hennes arbeider er kjent for sin følsomhet og kraftfulle atmosfære.



MALERIET «**DEN HENGENDE VUGGEN**» BLE UTSTILT PÅ STATENS KUNSTUTSTILLING I 1895.

Pressen beskrev maleriet slik:

«Frk Backer hev der eit friskt og vakkert landskap fraa Østerdalen upplivande utskurd av ei bondestova og i friske raude fargar. Sol og grøn glans fraa bakken utenfor. Ei ung gjente sit paa ein krakk bøygd over arbeidet sitt, attmed slengvogga som heng etter eit tog i taket. Logn og fred over det hele. Det er tydelegt at der i vogga ligg ein liten skapnad og søv middagsluren sin, væl tildekt fra stygge flugurne.»

Maleriet er fra Strålsjøhaugen i Østerdalen, hvor hun malte flere varianter av samme motivet.



CHEZ MOI, HARRIET
BACKER

Filmkveld – Mr. Turner

I januar viste vi filmen Mr. Turner om den britiske billedkunstneren J.M.W. Turner. Dette var en kveld med et forrykende uvær i Stavanger, men de som trosset været og kom for å se filmen, fikk en interessant filmkveld om en kunstner og en foregangsmann.

J.M.W. Turner (f 1775 – 1851) vokste opp i en middelklassefamilie i London. Hans far, William Turner, var barber og parykkmaker, mens moren, Mary Marshall, kom fra en familie av slaktere. Turner viste tidlig talent for tegning, og han begynte å studere kunst ved Royal Academy of Arts allerede da han var 14 år gammel. Han ble raskt anerkjent for sitt talent. I en alder av 24 år ble han valgt som assosiert medlem av Royal Academy, senere ble han valgt inn som fullverdig medlem.

Turners kunstnerskap og bidrag til kunsthistorien er betydningsfull. Hans verker fortsetter å beundres og studeres over hele verden. I galleri Tate Gallery (London) er en fløy i sin helhet viet Turners verker.



«KRIGSSKIPET TEMNERAIRE PÅ SIN SISTE REIS» (1938) AV TURNER

Kunstnerpresentasjon - Statusrapport fra kunstnergruppen SKAUS



MARI KOLBEINSON OG MARKUS BRÅTEN, FOTO: EB

I 2021 ble kunstnerne bak prosjektet SKAUS tildelt et stipend på 50.000 kroner av Venneforeningen Stavanger kunstmuseum. Stipendet ble gitt som en del av markeringen av foreningens 30-årsjubileum. SKAUS er et samarbeid mellom kunstnerne Mari Kolbeinson, Håvard Sagen og Markus Bråten- alle fra Stavanger. De fikk jubileumsstipendet for et kunstprosjekt i Stavanger i 2020, kalt SKAUS. Stipendet var et bidrag til finansiering av et opphold i New York og ISCP (International Studio & Curatorial Program). Her videreførte de prosjektet, og planen var å bygge et lite laftet hus i rogalandsk stil som etter hvert skulle utvikle seg til et senter for aktivitet, der kunstnere og grupper fra lokalsamfunnet skulle inviteres til å reflektere og arbeide over temaet «Hjem».

Det gikk imidlertid ikke helt som planlagt. Hovedutfordringen ble ganske enkelt å få byggetillatelse.

Dette fortalte Mari og Markus om da de snakket om både prosjektet Skaus, oppholdet i New York og om det de arbeider med i dag. Til de som lurte på navnet på prosjektet:

Ordet “SKAUS” kommer fra en urgammel, historisk rett som ble laget i en stor gryte plassert over ilden på et sentralt sted i hjemmet. Gryten ble aldri tømt. Hver dag ble nye ingredienser fra sesongens innhøsting lagt til i den eksisterende blandingen, kokt og servert i en uendelig syklus. Oppskriften på gryteretten reiste med sjøfarende og spredte seg over Europa.

SKAUS arbeidsform kan på mange måter sammenlignes med gryterettens «oppskrift».



PROSJEKTLOKALER UNDER OPPFØRING PÅ TOU



ARBEIDSROM. KUNST: HALOISE
DELAGUE
FOTO O. AARSTAD

På besøk i Arkeologisk museum

Restaurering av Stavanger domkirkes prekestol

Omvisere: Anne Ytterdal fra Arkeologisk Museum og konservator Lise Chantrier Aasen.

Stavanger domkirke er en av de mest kjente kirkene i Norge og et viktig landemerke i Stavanger. Kirken ble opprinnelig bygd på 1100-tallet og har gjennomgått flere ombygginger og restaureringer opp gjennom årene. Den har en karakteristisk gotisk arkitektur og er dedikert til St. Svithun, en helgen som er særlig viktig i Stavangers historie. Stavanger domkirke er den av landets domkirker som har beholdt sitt middelalderske uttrykk og den eneste som har vært i kontinuerlig bruk siden 130.tallet. "

Det har vært flere prosjekter opp gjennom årene for å bevare og vedlikeholde den historiske bygningen. Dette inkluderer restaurering av tak, vegger, gulv, vinduer, og andre deler av kirken som har vært utsatt for forfall på grunn av alder og værforhold. Restaureringsarbeidet har som mål å bevare den gotiske arkitekturen og historien til kirken, samtidig som den gjøres trygg og tilgjengelig for besøkende og menigheten.

Denne restaureringen vil få stor betydning for byen – og for turistnæringen.

I Stavanger domkirke står en av Norges flotteste prekestoler. Den er plassert på sørsiden like foran koråpningen, og rager nesten åtte meter i høyden. Prekestolen består av over 200 helt eller delvis rundskårne figurer i eik, som er malt og forgylt. Prekestolen ble skåret i 1658. Motivene som pryder den, er hovedsakelig hentet fra det nye testamentet. Rundt prekestolkurven fremstilles Kristi liv, flankert av erkeenglene. På toppen av baldakinen står den seirende Kristus med korset og under han en skare av engler som bærer martyrrerikvisitter. I kunsthistorien har prekestolen blitt omtalt som et av de mest fullkomne eksempler på bruskbarokken.

Restaureringen er et møysommelig arbeid med spesialmaling og kjemikalier. Arbeidet er tidkrevende og det er nødvendig med spesialkompetanse. Restaureringen av prekestolen forventes ferdigstilt høsten 2024, noe senere enn gjenåpningen av selve kirken.



FRA OMVISNINGEN
FOTO: EB

PREKESTOL STAVANGER DOMKIRKE,
FOTO ANNE YTTERDAL

Galleribesøk

Galleri Opdahl Tom Howse

Omviser: Pernille Dybvig

Tom Howse. (f. 1988) er basert i London. Hans malerier beskrives som en balanse mellom realisme og fantasi. Hans arbeid utforsker den todelingen som er til stede mellom menneskets streben etter kunnskap på den ene siden og vår manglende evne til å forstå mysteriene i kosmos, jorden og livet på den andre siden. Temaene liv og død, samt årsakene og betydningen av naturfenomener, er sentrale i hans kunstneriske utforskning.

Tom Howse er spesielt interessert i hvordan mennesker søker forklaringer i folkløse og myter for å forstå og takle frykten for det ukjente. I 2018 mottok han John Moores Painting Prize og har ellers vært nominert til en rekke internasjonale priser



TOM HOWSE



LUCY'S BIG DAY OUT, TOM HOWSE. – OMVISER PERNILLE DYBVIG



BILDEVURDERING

Galleri BGE Christer Glein

Christer Glein: «Jeg er født på åttitallet, noe som kanskje gjenspeiles i paletten jeg jobber med», forteller Christer Glein. «Ofte preges den av et samspill mellom jordfarger og pastell. Jordfargene kan sees på som en representasjon av naturen, mens pastellfargene er noe klart menneskeskapt. I møtet mellom natur og kultur oppstår det et spenn mellom harmoni og disharmoni, noe han synes det er spennende å utforske.

Fargene «skjer» underveis», sier Glein, selv om han har grunnidéer som han arbeider ut fra.

«Jeg sier meg ferdig med et maleri når kombinasjonen av komposisjon, bevegelse og farger samles i et helhetlig uttrykk».



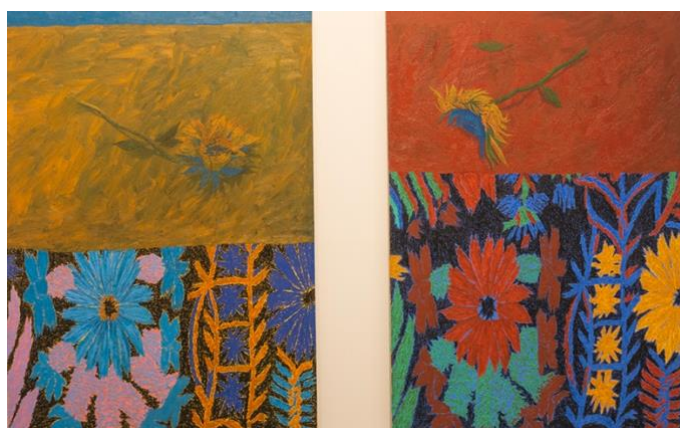
Christer Glein ble født i Trondheim i 1984 og er utdannet ved Falmouth College of Art i England. Han har vært representert ved en rekke messer og gallerier, blant annet ved Armory Show i New York, Kistefos-museet og Vestfossen Kunstlaboratorium. Likeledes har samlere i inn- og utland vist stor interesse for Glein sine kunstverk.

Den åtte år eldre og kjente kunstneren Sverre Bjertnæs har vært en sentral person i Gleins liv. Glein fikk jobb som assistent for Bjertnæs da han var 16 år. Bjertnæs oppmuntret Glein til å søke kunstutdannelse i England. Glein var allerede på den tiden et stort talent og jobbet med strengt figurative malerier som han behersket fullt ut.

De siste årene har Gleins malerier blitt mer nonfigurative. Etter Bjertnæs sin mening er Glein en av de virkelig store norske malerne i sin generasjon.



ELI ERTVAAG, BGE (OMVISER) OG
ELI FRØYLAND-OLSEN. FOTO:EB



"ILLUSJONER OG FORVITRING 1&2" AV CHRISTER GLEIN

Samtidskunst på Galleri Sølvberget, Per Christian Brown

Per Christian Brown er en samtidskunstner som fokuserer på fotografi. Han utforsker temaer som hjemløshet, urbanitet og samfunn. Utstillingen på galleri Sølvberget i Stavanger tar for seg temaet hjemløshet i Berlin (2023). Prosjektet er inspirert av William Shakespeares skuespill "Stormen". Utstillingen er hans største prosjekt til nå; utforsking av sosiale spørsmål og menneskelig erfaring gjennom fotografi. Han bruker Berlin som et konkret sted for å belyse de komplekse utfordringene og historiene som ligger bak fenomenet hjemløshet i en storby. I utstillingen ser vi fotografier som fanger øyeblikk av hverdagslivet til hjemløse mennesker og deres omgivelser, portretter som gir et innblikk i deres personlige historier og erfaringer. Per Christian kan også utforske temaet gjennom en kunstnerisk linse, ved å eksperimentere med komposisjon, lys, og andre fotografiske teknikker for å formidle stemning og følelser knyttet til temaet. Alle de avfotograferte personer har godkjent prosjektopplegget til Per Christian. Gjennom sin kunstneriske praksis kan Per Christian Brown bidra til å gi en stemme til de som ofte blir oversett eller marginalisert i samfunnet. Prosjektet åpner opp for samtaler og refleksjoner rundt spørsmål omkring hjemløshet, identitet og samfunn.

"We are such stuff as dreams are made on – and our little life is rounded with a sleep"



AUD VIKØR(OMVISER). FOTO EB



HJEMLØS KVINNE I BERLIN, PER CHRISTIAN BROWN, FOTO EB

Rogaland kunstsenter Vestlandsutstillingen 2024,

Vestlandsutstillingen er en årlig begivenhet som er ment å frambringe det beste av nåtidens kunst fra Vestlandet. Arrangementet gir kunstnere en plattform til å vise samtidskunst av høy kvalitet for et bredt publikum. Vestlandsutstillingen skal primært stille ut verk av kunstnere med tilknytning til Vestlandet.

Utstillingen skal vise en variert blanding av malerier, skulpturer, fotografi eller installasjonskunst som kan fortelle en historie eller uttrykke en idé. delta.

Noen kunstnere velger å utforske regionens kulturelle arv, mens andre tar opp mer universelle temaer som identitet, samfunn og miljø. Uansett tema eller stil, er det forventet at kunstverkene på Vestlandsutstillingen vil være nyskapende, tankevekkende og engasjerende.

Gjennom omtale og diskusjoner kan kunstnere og publikum utforske og reflektere over de ulike kunstverkenes betydning og innflytelse. Vestlandsutstillingen er en verdifull mulighet for kunstnerisk utforskning og kulturell berikelse både for kunstnere og publikum. Årets utstilling var noe variabel og skapte liten debatt.

I 2024 deltok 17 kunstnere. I år kom ikke alle kunstnerne fra vestlandet, og verkene var heller ikke vurdert av en jury.



OMVISER NURI SAKONG
«UTEN TITTEL», ENDRE AALRUST, FOTO EB



«1. MAI» EN KOMBINASJON AV BRODERI OG MALERI. FOTO EB

Galleribesøk ved Eastside Gallery, Stavanger Øst

Presentasjon ved Brit Rugland



“Kunsten bør være tilgjengelig for alle, den bør vises frem, flyte inn i hverdagens linjer og bidra til inspirasjon for alle som opplever den. Kunst gir rikdom til sinnet og bidrar positivt i alle miljøer”.

Dette er ordene til kunstinteresserte **Brit Rugland**, som er hjertet og hjernen bak Eastside Gallery i Stavanger.

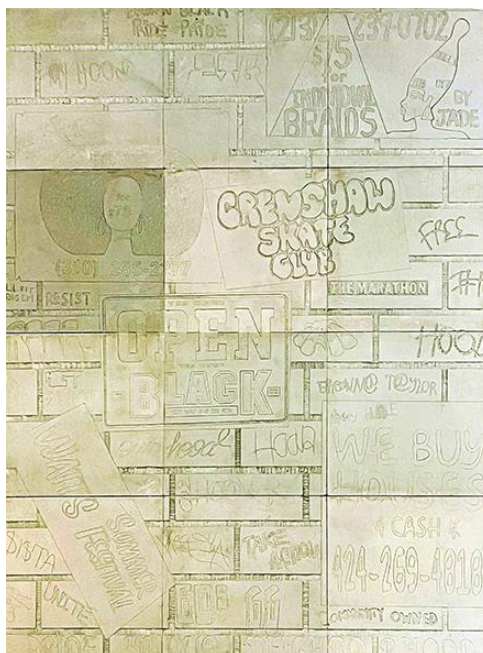
Det hele startet med en oppvekst påvirket av farens interesse for kunst og opera. I barndomshjemmet hang det på 60-tallet kunst på alle vegger, kunst som faren ble interessert i, gjennom kunstforeninger og kunstner venner.

Eastside Gallery er kjent for å fokusere på samtidskunst. Samlingen har som mål å presentere både nasjonale og internasjonale kunstnere. Den inneholder malerier, skulpturer, fotografi og installasjoner. Eastside Gallery fungerer som en plattform for nye talenter, og gir kunstnere mulighet til å vise fram sine verk i et profesjonelt miljø.

Dette er en privat samling som vises på veggene til ulike bedrifter og leietakere. Eastside Gallery er en del av Stavanger Investering as.



«SCULPTURE ZERO» AV ANDEREAS DOLK, FOTO EB



«UNTITLED» AV LAUREN HALSEY, FOTO EB

Tur til Kunstsilo Kristiansand

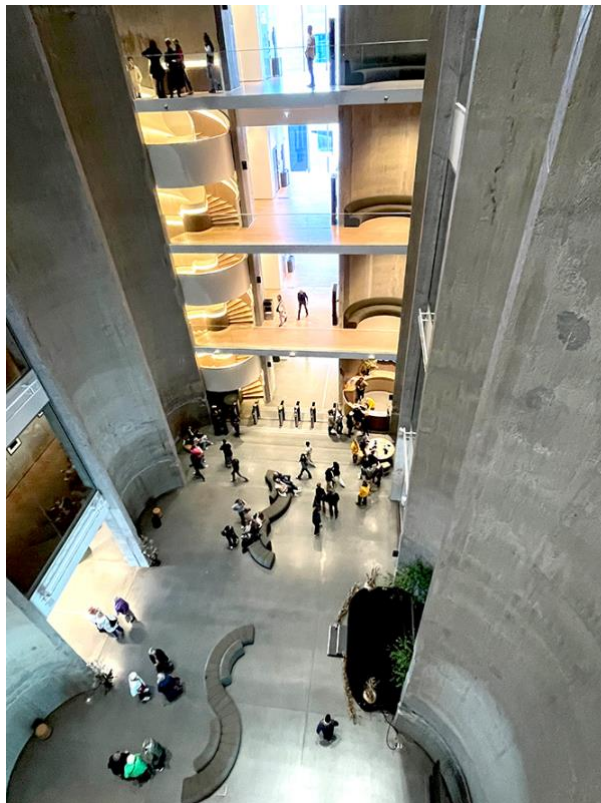
Kunstsilo i Kristiansand har nylig åpnet dørene som et nytt nasjonalt landemerke. Det som opprinnelig var en kornsilo, er bygget om til et moderne kunstmuseum takket være arkitektene Mestres Wåge, BAX, Mendoza Partida og Kristiansand kommune. Transformasjonen har bevart den industrielle arven samtidig som bygget skaper et optimalt miljø for moderne kunstutstillinger.

Kunstsilo har vært gjenstand for kontroverser, særlig knyttet til kostnadene ved ombyggingen og integreringen av Tangens private samling i en offentlig institusjon. Nå har debatten stilnet. Museet er så langt en stor suksess, og målet er å være et dynamisk kultursenter som fremmer inkludering og feirer mangfoldige kunstneriske uttrykk.

Hovedattraksjonene i Kunstsilo er Tangen-samlingen, en omfattende samling av nordisk modernistisk kunst donert av Nicolai Tangen. Den inkluderer over 5000 verk, og er en av de mest betydningsfulle private kunstsamlingene i Norden.

Åpningsutstillingen «Passions of the North» består av 600 kunstverk.

Venneforeningens tur til Kunstsilo samlet 90 deltakere. Det ble en fantastisk opplevelse med omvisning i en imponerende utstilling og et enestående bygg.



KUNSTSILO INTERIØR.
BEGGE FOTO EB



«ELBBRUCKE» AV ROLF NESCH (1932)



«DOBBELTPORRETT» AV LUDVIG KARSTEN,



TIVOLI, 1935, REIDAR AULI, FOTO EB

Bildet, Tivoli, av Reidar Auli er en del av åpningsutstillingen på to måter. Bildet henger på veggen som det er, et flott skue. I tillegg er det framstilt som en animert film i museets whitebox-lokale – et stort rom med prosjektert video på alle vegger. Bildet er digitalisert ved hjelp av en robot. Det er en flott opplevelse, vel verd å besøke.

Kunstlunsjer – om to spesielle utstillinger våren 2024

Else Hagen - en av de glemte kvinnene i norsk kunst.

Utstillingen «Mellom mennesker»

Foredragsholdere: Elin Lillebråten og Vibece Salthe

Hele to kunstlunsjer ble arrangert om Else Hagen og utstillingen «Mellom mennesker».

Dette er en vandreutstilling som startet i Stavanger våren 2024 og som i sommer vises i Trondheim Kunstmuseum

Else Hagen (f. 1914 – 2010) er en norsk kunstner som var mest kjent for sine utsmykninger i offentlige rom, men også som kunstmaler, grafiker. Dette kombinerte hun med å være husmor. Else Hagen var elev ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole (1930-33). Deretter gikk hun på Kunstakademiet (1934-38) med blant andre Axel Revold, Jean Heiberg og Georg Jacobsen som lærere. Hun debuterte på Høstutstillingen allerede i 1936.



ELSE HAGEN (FOTO: AFTENPOSTEN, 50-TALLET)

Else Hagen hadde en rekke tillitsverv, blant annet var hun styremedlem og formann i Kunstnerforbundet (1970-79), medlem i Nasjonalgalleriets råd og innkjøpskomité (1970-82). Else Hagen er representert i Nasjonalmuseet med fem malerier og seks grafiske blad. Hun er kanskje mest kjent for utsmykningen «Samfunn» i Stortingets trappeshall (1960-66).

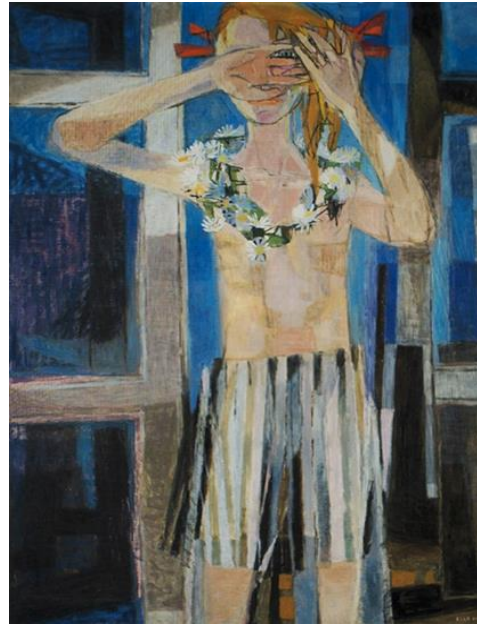
Fra 1960-årene var Else Hagen bosatt i kunstnerkolonien på Ekely i Oslo.

Else Hagen er en av våre glemte kvinnelige kunstnere og hun er den kunstneren som i årene etter annen verdenskrig videreførte kvinnekampen etter Harriet Backer og Kitty Kielland. Hagens kunst berører den unge kvinnen som tema. Hun visualiserer kvinnen som mor, sosialt vesen og som skapende kunstner. Hennes kvinneskikkelser er hverken idealiserte eller utleverende, men beskriver ganske vanlige mennesker.

Hagens malerstil beveget seg fra figurativ modernisme til et mer abstrakt uttrykk. Hun er mest kjent for sine malerier og grafiske produksjon som beskriver mellommenneskelige forhold. Tradisjonelle landskapsbilder var hun mindre interessert i - «Kuer og koller og sånt er ikke noe for meg».



«FØR STEVNEMØTE», ELSE HAGEN (1948)



«PRESTEKRAGE», ELSE HAGEN CA 1957

Else Hagens kunstverk kan sees i samme kontekst som noen av Edvard Munchs arbeider, spesielt i deres felles utforskning av indre følelser og stemninger. Mens Munch kanskje var mer ekspressiv og symbolsk i sin tilnærming, hadde Hagen en mer rolig og tankefull stil. På samme tid kan hennes arbeider minne om Kai Fjells realistiske beskrivelser av det norske dagliglivet. Hjemlige figurscener var typiske motiver i Hagens kunst. Disse motivene bidro til å skape et nært og intimt bilde av hverdagslivet i Norge på hennes tid. "Til mine søstre" er et av hennes mest kjente verk. Det kan tolkes som en hyllest til kvinnelighet og søsterskap.

Else Hagen bidro med et unikt perspektiv på norsk kunst og samfunnsliv gjennom sitt arbeid som kunstner. Hun tok for seg temaer som var nære og kjære for mange, og hennes kunst fortsetter å bli verdsatt for sin evne til å fange øyeblikk av enkelhet og skjønnhet i det daglige livet.

Else Hagen var opptatt av likestilling og skrev den 1. mai 1960 i 'Orientering' – "Søster, søster du har intet valg, - dyktiggjør deg. Hjelp ham, vår redde og stivnede bror, alt for lenge har han hatt førstefødselsretten i samfunnet.

I 1979 skrev hun: "Nesten like viktig som å gi form til bilder, ble det for meg i en periode å riste meg selv og mine medsøstre ut av søvn og sløvhets. Stille krav. Iblant prøvde jeg å tydeliggjøre dette i bilder. Et av dem var dette - 'Til mine søstre' 1951 (eller "Rollene utdelt")



«TIL MINE SØSTRE (ELLER ROLLENE UTDELT)» 1951. ET AV ELSE HAGENS HOVEDVERK FOTO EB

«Den forbudte skogen» - Andreas Siqueland

v/Hanne Beate Ueland, direktør Stavanger kunstmuseum



Utstillingen "Den forbudte skogen" ved Stavanger kunstmuseum, kuratert av Andreas Siqueland, utforsker tematikken rundt det mystiske og skjulte i naturen. Bakgrunnen for utstillingen kan spores tilbake til menneskets komplekse forhold til naturen, hvor det finnes en fascinasjon for det ukjente og det som ligger utenfor vår kontroll.

Andreas Siqueland har satt sammen et mangfoldig utvalg av egen verk og verk fra Hafstensamlingen. Dette mangfoldet bidrar til utforsking av ulike perspektiver om temaet, samtidig som det skaper en dialog mellom kunstverkene.

Gjennom verkene utforskes ideen om det forbudte og hemmelige som kan finnes i naturen. Dette kan tolkes på flere måter, enten det handler om bortgjemte steder, mytiske skapninger eller symbolikk knyttet til skogen som et sted utenfor samfunnets normer.

Kommentarer til utstillingen kan variere avhengig av betrakterens tolkning og opplevelse av verkene. Noen kan finne det fascinerende å utforske det mystiske og det ukjente gjennom kunsten, mens andre kan bli utfordret til å reflektere over sin egen forståelse av naturen og dens symbolikk. Utstillingen kan også inspirere til diskusjoner om menneskets forhold til naturen og vår rolle som beskyttere eller ødeleggere av den.

Avistegning – er det kunst? V/ Roar Hagen

Årsmøte med foredrag av Roar Hagen, avistegner, bokillustratør, grafiker og maler



Roar Hagen regnes for å være en av landets dyktigste avistegnere, kjent for sine satiriske tegninger og humoristiske kommentarer til aktuelle hendelser. Han er utdannet som grafisk designer, men han startet tidlig som avistegner, første i Sunnmørsposten. Så dro han videre til Stavanger Aftenblad, før han takket ja til jobben som avistegner i en av landets største aviser, VG.

Hans skarpe observasjoner og dyktige penn har ført til at tegningene hans også har funnet veien til kjente internasjonale aviser og magasiner.

Han takket ja til å presentere seg selv og tegningene sine på årsmøtet i Venneforeningen Stavanger kunstmuseum under den litt provoserende tittelen “Avistegning - er det kunst”.

Han startet foredraget sitt ved å vise hvordan satire og humor er brukt av kjente kunstnere opp gjennom tidene som kommentar til “makta”, og overbeviste alle oss som hørte på at, joda, avistegning er kunst. Roar Hagen kjennetegnes ved sin særegne evne til å fange opp og beskrive essensen i politiske og samfunnsmessige tema med humor og ironi. Hans tegninger har som regel en tydelig brodd og tar ofte opp kontroversielle temaer på en underholdende og tankevekkende måte.

Roar Hagen jobbet i Stavanger i en periode da byen var begynt å bli både velstående og internasjonal. Aftenbladet hadde en viktig posisjon i byen og kantinen i Elf trancherte indrefilet til lunch. Morsomt å høre om livet som avistegner i Stavanger på 1980-tallet.

Avistegneren fortalte også om livet i avisredaksjonen. Det er ikke slik at tegneren får sitt oppdrag på redaksjonens morgenmøte. Det er tegneren selv som tar sine valg om hva som er verdt å kommentere. Så tegneren må holde seg godt orientert, både om nasjonale og internasjonale forhold og trender.

I tillegg til sitt arbeid som tegner, har Roar Hagen holdt en rekke foredrag og workshops om tegnekunst, satire og humor. Samtidig utforskes temaer som satirens rolle i samfunnet og humorens kraft som et verktøy for å kommentere og utfordre etablerte normer.

Roar Hagens bidrag til norsk medie- og kulturliv har gjort ham til en anerkjent og ettertraktet fagperson. Han ble tildelt prisen som årets avistegner både i 1997 og i 2015.



Medlemsinformasjon

Fornyelse av medlemskap og medlemskort

Epost sendes automatisk to uker før forfall med avsenderadresse:

noreply-kunstvenneforeningen@museumstavanger.no

med følgende tekst i emnefeltet: «Fornyning av medlemskap i Venneforeningen Stavanger kunstmuseum», og følgende tekst i mail:

Kjære medlem!

Tiden er kommet til fornying av ditt medlemskap.

Vi setter stor pris på at du er medlem, og håper du fortsatt ønsker å være med oss i Venneforeningen.

Her kan du fornye ditt medlemskap for et nytt

år: <http://venneforeningen.origin.no/medlem?paymentId=44ff3a7d-0ad2-4c51-bb38-e32e840703dc&mType=Familie>

Ved å trykke på den blå lenken på nettsiden åpnes betalingsløsningen.

Dersom den viser rett type medlemskap, er det bare å trykke «Gå til betaling» og følge instruksene. Det er mulig å betale både med bankkort/kredittkort og med Vipps. (husk at du må være registrert i systemet med telefonnummer).

Du kan også betale direkte til venneforeningens bankkonto: 3201.35.47385 *HUSK Å FÅ MED DITT NAVN!*

Ved godkjent betaling får du tilsendt en ny e-post med tittelen «Medlemskortet ditt». Eposten inneholder en lenke til medlemskortet, og når du åpner den vises et bilde av medlemskortet. Dette kan du lagre på din telefon eller skrive ut. Husk at du må ha egen epostadresse for å få medlemskortet tilsendt elektronisk.

Medlemmer uten e-postadresse vil ikke få purring fra systemet. Sjekk dato for forfall på medlemskortet og betal innen forfall til bank konto: 3201.35.47385, eller til Vipps 607501

Kontingent

- Enkeltmedlem: kr. 450,-
- Pensjonister: kr. 300
- Studenter: kr. 300
- Personer under 20 år: kr. 300
- Familiemedlemsskap: kr. 650

Du kan alltid finne ditt medlemskort på Stavanger kunstmuseum sin hjemmeside/venneforeningen. Bruk mobilnummer eller epostadresse for å finne kortet.

Spørsmål: e-post til sisselmedby@me.com

Nb! Alle må vise medlemskort for å komme gratis inn på museet. Resepsjonspersonalet har ikke oversikt over medlemmene.

Tips: Legg inn bildet av medlemskortet på mobilen som du sikkert har med deg

NB! Butikken i kunstmuseet har mange fine gaveartikler og medlemmer får 10 % ved kjøp.

LARS vil fortsatt bli produsert elektronisk, og i papirutgave for medlemmer som ikke har datatilgang. Denne kan som regel hentes på museet.

Styret



Styrets funksjoner:

Eli Frøyland Olsen: Styrets leder, program, kunstturer, galleribesøk: eli.froyland.olsen@gmail.com,

Sissel Medby: Styrets nestleder, medlemsregister, sosiale medier/FB, LARS TicketCo: sisselmedby@me.com

Einar Borchsenius: Redaktør LARS, rapportering arrangementer, foto, Weinmeister: borchsen@gmail.com

Helen Færøy: Medlemsinformasjon sosiale medlemmer/FB og kunstfilmer, helenfaroy@gmail.com

Tor K. Eskeland: Økonomi, sekretær, referent, kontakt offentlige etater: eskeland@synergia.no

Eva Beate Watne: Galleribesøk, delta i arbeidet med å utvikle programmet, eva.watne@outlook.com

Redaksjon for LARS: Einar Borchsenius, Eldbjørg Vaage Melberg og Sissel Medby